
Smittspårning vid sexuellt överförda infektioner

Smittspårning

Smittspårning ingår alltid som ett led i utredning och behandling av patienter med en sexuellt överförbar infektion som är anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen (gonorrhé, hiv, klamydia, syfilis och hepatit B). Patienten är skyldig att medverka vid smittspårning.

Det är viktigt att patienten vid smittspårning får klart för sig att full sekretess råder och att patientens namn inte kommer att röjas.

Behandlande läkare är ansvarig för att smittspårning utförs, men kan delegera uppgiften till annan hälso- och sjukvårdspersonal med särskild kompetens för uppgiften. Namnet på denna smittspårare antecknas i patientjournalen. Där ska också noteras när smittspårningen påbörjats och avslutats. Uppgifter om kontakternas identitet, adress och telefonnummer ska däremot inte anges i patientjournalen utan i särskilda smittspårningshandlingar.

Vid konstaterad hiv, gonorrhé, syfilis och hepatit B bör patienten remitteras till specialistmottagning.

Smittspårning bör göras i samband med första besöket. Det kan vara svårt att få en patient att komma tillbaka för enbart smittspårning.

Hur långt tillbaka ska smittspårningen gå?

Det beror på vilken infektion det rör sig om och de eventuella symtom patienten haft. Tidsgränsen för smittspårning får således bedömas individuellt.

Gonorrhé: Smittade personer kan bära på gonorrhé mycket länge och kortare spontan utläkningstid än ett år är förmodligen ovanligt.

Hepatit B: Om indexpatienten har haft ett akut hepatitinsjuknande måste smittspårning göras upp till sex månader före symtomdebuten. Om personen inte har eller har haft några symtom, eller om en kronisk infektion upptäcks kan smittspårningen behöva göras längre tillbaka.

Hiv: Smittspårningen bör utföras ända till det datum indexpatienten senast testade sig med negativt resultat och ytterligare tre månader tillbaka. Det kan bli nödvändigt att smittspåra så långt tillbaka i tiden som tio år och ibland ännu längre, med tanke på hivinfektionens långsamma naturalförlopp

Klamydia: Man ska smittspåra minst sex månader tillbaka i tiden, men studier har visat att det kan löna sig att göra det ända upp till tolv månader tillbaka. Det viktigaste är dock att snabbt hitta kontakten och därmed minska tiden från infektion till diagnos för redan smittade.

Syfilis: En obehandlad infektion kan smitta vid sexuell kontakt i upp till två år. Smittspårningen måste alltid gå så långt tillbaka att man finner smittkällan eller till dess att smittkedjan slutar utanför landets gränser.

Viktigt att tänka på vid smittspårning

Det finns alltid fler än två personer i varje smittkedja!

Utlandssmitta

Om patienten haft sexuell kontakt i land med hög hivprevalens (t.ex. afrikanska länder, Thailand) bör även hivtest erbjudas 3 månader efter sexuell kontakt, även om man söker p.g.a. misstanke om annan könssjukdom.

Patient med fast partner önskar oftast själv tala med denna. Erbjud att ordna tid för partnern. Väljer denna person annan vårdgivare måste behandlande läkare få detta bekräftat. Den som anmanats till provtagning måste även meddela provresultatet till den som anmanat till provtagningen. Om partnern skulle utebli trots flera kallelser görs anmälan med full identitet till smittskyddsläkaren.

För ytterligare information

Socialstyrelsens handbok *Smittspårning vid sexuellt överförbara infektioner*, andra upplagan, november 2008. Kan laddas ner och beställas från www.socialstyrelsen.se/publicerat.

Vid oklarheter svarar Smittskyddsenheten gärna på frågor.

BORÅS
Smittskyddsenheten
Södra Älvsborgs Sjukhus
501 82 Borås
Tfn 033 – 616 29 01
Fax 033 – 616 29 07

GÖTEBORG
Smittskyddsenheten
Kaserntorget 11 B
411 18 Göteborg
Tfn 031 – 368 56 00
Fax 031 – 13 37 95

SKÖVDE
Smittskyddsenheten
Kärnsjukhuset
541 85 Skövde
Tfn 0500 – 43 24 30
Fax 0500 – 43 24 99

UDDEVALLA
Smittskyddsenheten
Uddevalla Sjukhus
451 80 Uddevalla
Tfn 0522 – 934 90
Fax 0522 – 934 46

E-post
smittskydd@vregion.se

Hemsida
www.vregion.se/smittskydd